

Od 15. decembra 2005 **1. novembra 2005 je účinný zákon č. 520/2005 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní v znení neskorších predpisov a o doplnení zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov.**

Ciele zmenenej právnej úpravy

Súčasná úprava konkurzného práva v znení zákona č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní je doplnená o **prechodné ustanovenia účinné od 15. decembra 2005** v znení nového **§ 70e**. Tieto prechodné ustanovenia majú usporiadať a riešiť už podané návrhy na vyhlásenie konkurzu, ktoré boli v mnohých prípadoch podané účelovo tak, aby sa spravovali ešte starým konkurzným právom a to smerom k tomu, aby sa chránilo postavenie subjektov, ktoré majú záujem z dôvodu predvídateľnosti práva a jasnejších pravidiel postupovať v konkurznom konaní podľa nového zákona o konkurze a reštrukturalizácii. Podľa dôvodovej správy má navrhnuté riešenie odbremeniť v značnej miere krajské sudy od terajšej konkurznej agendy.

Nové právne požiadavky v prípade už podaných návrhy na vyhlásenie konkurzu, v ktorých ešte nebolo vydané uznesenie o vyhlásení konkurzu

V znení prechodných ustanovení platí zásada, podľa ktorej konania začaté pred účinnosťou zákona č. 520/2005 Z. z. sa dokončia podľa doterajších predpisov, ak ďalej nie je ustanovené inak. **Ak sa teda ešte konanie právoplatne neskončilo do 1. januára 2006, konať sa bude podľa doteraz platného zákona o konkurze a vyrovnaní,** ibaže by zákon ustanovil inak. **V konkurznom konaní, ktoré začalo na návrh veriteľa do účinnosti tejto novely a v ktorom nebolo vydané uznesenie o vyhlásení konkurzu,**

súd vydá uznesenie o vyhlásení konkurzu, len ak sa v ňom preukáže (1) pohľadávka navrhovateľa voči dlžníkovi a (2) pohľadávka aspoň jedného ďalšieho dlžníkovho veriteľa, ktorý bol označený v návrhu na vyhlásenie konkurzu, do 40 dní od účinnosti tohto zákona. K preukázaniu pohľadávky súd veriteľa nevyzýva a teda veriteľ – navrhovateľ v takýchto už začatých konkurzných konaniach nebude vyzvaný, aby svoj návrh na vyhlásenie konkurzu doplnil o spoľahlivé preukázanie týchto pohľadávok. Ak navrhovateľ v konkurznom konaní v 40 dňovej lehote odo dňa účinnosti zákona nepreukáže svoju pohľadávku voči dlžníkovi a pohľadávku aspoň jedného ďalšieho dlžníkovho veriteľa, ktorého označil v návrhu na vyhlásenie konkurzu, **súd konkurzné konanie uznesením bez zbytočného odkladu zastaví. Pohľadávka sa pritom považuje za preukázanú, ak je uznaná dlžníkom na listine s úradne osvedčeným podpisom dlžníka alebo doložená právoplatným rozhodnutím súdu alebo iného orgánu.**

V konkurzných konaniach začatých pred účinnosťou tohto zákona ďalej viac nie je možné vydať rozhodnutie o ustanovení osobitného správcu alebo zástupcu správcu. Na osobitných správcov alebo zástupcov správcu ustanovených rozhodnutím, ktoré bolo vydané pred účinnosťou tohto zákona, sa však vzťahujú doterajšie predpisy, ak ďalej nie je ustanovené inak. Osobitný správca a zástupca správcu sú v rozsahu svojej pôsobnosti povinní podľa požiadaviek a pokynov správcu poskytovať pomoc správcovi pri výkone správy.

Nemožnosť ustanoviť osobitného správcu alebo zástupcu správcu

Rozhodnutia investorov o realizácii investičných stimulov sa v prípade rovnocenného postavenia ekonomických faktorov opierajú predovšetkým o objem a štruktúru štátnej pomoci, ktorú môže investor získať vo forme tzv. investičného stimulu. Zohľadňujúc potrebu preklenutia obdobia do prijatia novej právnej úpravy týkajúcej sa poskytovania štátnej pomoci podnikom vo forme investičných stimulov, vláda SR na svojej schôdzi dňa 26. 10. 2005 **uznesením č. 855/2005** schválila návrh **pravidiel v oblasti poskytovania individuálnej štátnej pomoci investorom** (ďalej len „Pravidlá“). Hlavným cieľom vytvorenia jasných pravidiel v oblasti poskytovania individuálnej štátnej pomoci investorom je zabezpečiť efektívnejší a transparentnejší systém jej udeľovania. Pravidlá vychádzajú z platných právnych predpisov SR a platných noriem EÚ a ich úlohou je tak najmä odstránenie neistoty investorov ohľadne možnej výšky a štruktúry štátnej pomoci pri realizácii investície v konkrétnom odvetví a regióne.

Pôsobnosť Pravidiel

Pravidlá sa nevzťahujú na poskytovanie pomoci de minimis (pomoc, ktorá počas troch po sebe nasledujúcich rokov neprekročí súhrnne v prepočte 100 000 EUR pre jedného podnikateľa), štátnej pomoci pre malých a stredných podnikateľov, štátnej pomoci v sektore životného prostredia, štátnej pomoci na základe schválených schém štátnej pomoci a štátnej pomoci v oblasti netrhových služieb.

Rozdelenie územia Slovenska do zón

V súlade s hospodárskymi záujmami Slovenskej republiky sú na účely podpory investícií jednotlivé regióny Slovenska rozdelené do troch základných zón. Základným parametrom tohto rozdelenia je priemerná miera evidovanej nezamestnanosti jednotlivých okresov. V **zelenej zóne** sa nachádzajú okresy s mierou nezamestnanosti nad 15% (za obdobie 10/2004 – 9/2005 29 okresov). V **žltej zóne** sú to okresy s mierou nezamestnanosti od 10% do 15% (za obdobie 10/2004 – 9/2005 24 okresov) a v **červenej zóne** možno nájsť

okresy s mierou nezamestnanosti do 10% (za obdobie 10/2004 – 9/2005 26 okresov). Oblasti, ktoré spadajú do jednotlivých zón, sú zahrnuté v Prílohe č. 1, pričom mapa bude pravidelne aktualizovaná raz ročne a to k 15. januáru kalendárneho roka na základe oficiálnych údajov vydaných Ústredím práce, sociálnych vecí a rodiny za predchádzajúci kalendárny rok. Najvyššiu štátnu pomoc budú teda môcť získať okresy s najvyššou nezamestnanosťou.

Pravidlá stanovili preferencie poskytovania štátnej pomoci pre investície do špecifických oblastí. **Investičné projekty** sa rozdelili do **troch základných typov**. **Typ A** sa zameriava na spracovateľský priemysel (investičné projekty zavádzajúce novú výrobu a montáž komponentov ako aj finálnych produktov, prípravy a distribučné a logistické centrá (centralizované spracovanie v oblasti obslužných činností)). **Typ B** sa orientuje na strategické investície v high-tech sektoroch so sieťovými externalitami (informačné a komunikačné technológie - ICT, biotechnológie, nanotechnológie, atď.). Ide o projekty, ktoré výrazne prispievajú k rozvoju high-tech sektorov, v ktorých dochádza k sieťovým externalitám (t.j. situácia, keď produktivitu daného subjektu zvyšuje blízkosť iných subjektov alebo firiem, univerzít, výskumných inštitúcií a pod., prípadne kde prítomnosť daného subjektu zvyšuje produktivitu v iných podnikoch). Ide najmä o sektory s vysokým technologickým komponentom, ako napr. informačné technológie, nanotechnológie a biotechnológie. Typ B sa tiež orientuje na centrá strategických služieb, akými sú centrá zdieľaných služieb (centralizácia podporných činností ako napr., ľudské zdroje, ICT, predaj, a pod.), zákaznícke centrá a centrá technickej podpory, call centrá (centrá zabezpečujúce obsluhu zákazníkov prostredníctvom telefónu, faxu, e-mailu, internetu).

Typy investícií

Typ C pokrýva výskumné a vývojové centrá, technologické centrá, centrá technologického rozvoja a výskumnú a vývojovú činnosť, ktorá nie je priamo napojená, resp. spojená s priemyslom alebo obchodnou činnosťou, resp. vývoj nových výrobkov, procesov a služieb, ktoré zabezpečia významné zlepšenie existujúcich výrobkov, procesov a služieb.

Formy štátnej pomoci

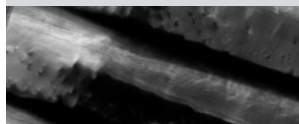
Štátnu pomoc je možné v prospech projektu poskytnúť v priamych aj nepriamych formách. **Nepriame formy** sú (1) úľava na dani z príjmov právnických osôb a (2) prevod vlastníckeho práva k nehnuteľnému majetku štátu alebo obce za cenu nižšiu ako je trhová cena. Priame formy sú (1) poskytnutie finančnej dotácie na krytie investičných nákladov pre projekty typu C, teda výskumné a vývojové centrá, technologické centrá, centrá technologického rozvoja, (2) príspevok na novovytvorené pracovné miesta a (3) príspevok na vzdelávanie.

Zdrojom krytia jednotlivých foriem priamej štátnej pomoci poskytovanej v zmysle týchto pravidiel sú **prostriedky štátneho rozpočtu** vyčlenené v jednotlivých kapitolách rozpočtov príslušných rezortov ako jej poskytovateľov v rámci ich kompetencií na príslušný rozpočtový rok v zmysle zákona o štátnom rozpočte. Pravidlá pritom výslovne ustanovujú, že poskytovateľom daňovej úľavy a poskytnutia finančnej dotácie na krytie oprávnených nákladov súvisiacich so vstupnou investíciou do hmotného majetku pre projekty typu C bude **Ministerstvo hospodárstva SR**, v prípade prevodu vlastníckeho práva k nehnuteľnému majetku

štátu alebo obce za cenu nižšiu ako je trhová cena bude poskytovateľom vlastníkom alebo správcu predmetného majetku a Ministerstvo hospodárstva SR bude len administrátorom tejto formy. Poskytovateľom príspevku na novovytvorené pracovné miesta a príspevku na vzdelávanie bude **Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny**, pričom finančné prostriedky budú vyčlenené v rozpočtovej kapitole Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR.

Pravidlá ďalej upravujú súvisiace podmienky a pravidlá poskytovania štátnej pomoci, výšku štátnej pomoci a proces schvaľovania štátnej pomoci. Čo sa nárokovateľnosti týka, na poskytnutie štátnej pomoci podľa Pravidiel nie je právny nárok. Štátnu pomoc možno poskytnúť v súlade s Pravidlami v prípade investora, ktorý ďalej spĺňa nasledovné **podmienky**: (1) ide o osobu, ktorá je podnikateľom v zmysle § 2 ods. 2 Obchodného zákonníka, (2) nie je malým a stredným podnikateľom v zmysle definície stanovenej v Odporúčaní Európskej komisie č. 2003/361/EC zo dňa 6. 5. 2003 týkajúcej sa definície malých a stredných podnikateľov, (3) nebude realizovať projekt na území Slovenskej republiky v citlivých odvetviach a zároveň, (4) ide o osobu, ktorá nebude realizovať projekt na území Slovenskej republiky v sektore životného prostredia, pričom súčasne (5) má záujem realizovať projekt na území Slovenskej republiky, ktorý zároveň spĺňa podmienky stanovené v bode IV. týchto pravidiel a (6) poskytnutie štátnej pomoci bude schválené zo strany vlády SR a Európskej komisie.

Nárokovateľnosť štátnej pomoci

PRÁVNA ÚPRAVA KONKURZU A REŠTRUKTURALIZÁCIE. TRETIA ČASŤ.

ZAČATIE KONKURZNÉHO KONANIA

Návrh na vyhlásenie konkurzu

Konkurzné konanie je ovládané **dispozičnou zásadou**, čo znamená, že môže začať len na návrh. Konkurzná úprava však súčasne

presne upravuje, ktoré osoby a v akých situáciách sú oprávnené a súčasne i povinné tento návrh podať. **Osobami oprávnenými na**

Zákonné lehoty na podanie návrhu

podanie návrhu na vyhlásenie konkurzu sú dlžník, veriteľ, likvidátor dlžníka alebo iná osoba, ak to ustanovuje zákon o konkurze a reštrukturalizácii.

Nová právna úprava je striktná čo do vytýčenia zákonných lehôt na podanie návrhu na vyhlásenie konkurzu. **Dlžník v úpadku** je povinný podať návrh na vyhlásenie konkurzu **do 30 dní, od kedy sa dozvedel alebo sa pri zachovaní odbornej starostlivosti mohol dozvedieť o svojom úpadku**. Túto povinnosť v mene dlžníka má rovnako štatutárny orgán alebo člen štatutárneho orgánu dlžníka, likvidátor dlžníka a zákonný zástupca dlžníka. **Veriteľ** je oprávnený podať návrh na vyhlásenie konkurzu, ak sú súčasne splnené dve podmienky: **(1)** dlžník je voči nemu viac ako 30 dní v omeškaní s plnením peňažného záväzku a **(2)** možno odôvodnene predpokladať platobnú neschopnosť tohto dlžníka. Platobnú neschopnosť dlžníka možno odôvodnene predpokladať vtedy, ak je dlžník viac ako 30 dní v omeškaní s plnením aspoň dvoch vykonateľných alebo písomne uznaných peňažných pohľadávok aspoň dvoch veriteľov, napriek tomu, že bol veriteľmi týchto pohľadávok písomne vyzvaný na ich zaplatenie.

Dôsledky nesplnenia zákonnej povinnosti podať návrh

Ak osoba povinná podať návrh na vyhlásenie konkurzu v mene dlžníka poruší povinnosť včas podať návrh na vyhlásenie konkurzu, **zodpovedá veriteľom za škodu**, ktorá im v dôsledku toho vznikla, ibaže preukáže, že konala s odbornou starostlivosťou. Táto povinnosť sa nepovažuje za splnenú, ak súd návrh na vyhlásenie konkurzu odmietol alebo konkurzné konanie zastavil len preto, že bol návrh vzatý späť. Ak návrh na vyhlásenie konkurzu nebol podaný včas, predpokladá sa, že výška škody, ktorá tým veriteľom vznikla, je suma ich pohľadávok, ktoré po zrušení konkurzu alebo zastavení konkurzného konania pre nedostatok majetku zostali neuspokojené, ibaže sa preukáže iná výška ško-

dy. **Nárok na náhradu škody** za nesplnenie tejto povinnosti sa **premlčí jeden rok od zrušenia konkurzu alebo zastavenia konkurzného konania pre nedostatok majetku**.

Ak súd konkurzné konanie začaté na základe návrhu veriteľa na vyhlásenie konkurzu **zastaví z dôvodu osvedčenia platobnej schopnosti dlžníka**, veriteľ zodpovedá dlžníkovi, ako aj iným osobám za škodu, ktorá im v súvislosti s účinkami začatia konkurzného konania vznikla, ibaže preukáže, že pri podávaní návrhu na vyhlásenie konkurzu postupoval s odbornou starostlivosťou. Táto zodpovednosť sa rovnako vzťahuje aj na štatutárny orgán alebo člena štatutárneho orgánu, ktorý rozhodol v mene veriteľa o podaní návrhu na vyhlásenie konkurzu.

Návrh na vyhlásenie konkurzu musí obsahovať **všeobecné náležitosti návrhu** podľa zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku. **Podpis navrhovateľa musí byť v návrhu úradne osvedčený**. Návrh veriteľa na vyhlásenie konkurzu musí obsahovať aj **skutočnosti, z ktorých veriteľovi vyplýva oprávnenie podať návrh a ktoré odôvodňujú platobnú neschopnosť dlžníka**. K návrhu je veriteľ povinný pripojiť aj **listiny, ktoré preukazujú pohľadávku**, ktorá mu zakladá oprávnenie podať návrh, a ktoré odôvodňujú platobnú neschopnosť dlžníka. Pohľadávka veriteľa, ktorý podáva návrh, sa považuje za preukázanú, ak je uznaná dlžníkom na listine s úradne osvedčeným podpisom dlžníka alebo doložená právoplatným rozhodnutím súdu alebo iného orgánu. Návrh je veriteľ povinný podať **v dvoch rovnopisoch** spolu s prílohami.

Ak návrh podáva dlžník, k návrhu je povinný pripojiť zoznam svojho majetku, zoznam svojich záväzkov a zoznam svojich spriaznených osôb. K návrhu je dlžník povinný pripojiť aj poslednú riadnu individuálnu účtovnú závierku spolu s mimoriadnou individuálnou účtovnou závierkou, ak bola vyho-

Náležitosti návrhu na vyhlásenie konkurzu

tovená neskôr ako posledná riadna individuálna účtovná závierka. Ak bola individuálna účtovná závierka predmetom overovania audítorom, k návrhu je povinný pripojiť aj správu audítora. Zákon ďalej osobitne upravuje situácie, keď návrh na vyhlásenie konkurzu podáva **veriteľ, ktorý nemá na území Slovenskej republiky bydlisko alebo sídlo alebo organizačnú zložku podniku**. Navrhovateľ je povinný pred podaním návrhu na vyhlásenie konkurzu zaplatiť na účet súdu **preddavok na úhradu odmeny a výdavkov predbežného správcu**. Zaplatenie preddavku sa v návrhu preukazuje dokladom osvedčujúcim jeho zaplatenie.

Začatie konkurzného konania

Ak súd zistí, že návrh na vyhlásenie konkurzu spĺňa zákonom ustanovené náležitosti, najneskôr **do 15 dní od doručenia návrhu rozhodne o začatí konkurzného konania**. Inak návrh na vyhlásenie konkurzu v rovnakej lehote uznesením odmietne. Uznesenie o začatí konkurzného konania alebo uznesenie o odmietnutí návrhu súd doručí navrhovateľovi; uznesenie o odmietnutí návrhu súd nezverejňuje v Obchodnom vestníku.

Súd nevyzýva navrhovateľa na opravu ani doplnenie neúplného alebo nesprávneho návrhu na vyhlásenie konkurzu. Súd návrh veriteľa na vyhlásenie konkurzu pred začatím konkurzného konania dlžníkovi nedoručuje ani dlžníka nevyzýva, aby sa k návrhu na vyhlásenie konkurzu vyjadril.

O začatí konkurzného konania súd vydá len uznesenie, ktoré však bezodkladne zverejní v **Obchodnom vestníku**. **Konanie sa považuje za začaté odo dňa zverejnenia tohto uznesenia**.

Účinky začatia konkurzného konania

Začatím konkurzného konania vzniká **prekážka začatej veci**, čo bráni tomu, aby sa na majetok toho istého dlžníka začalo iné konkurzné konanie. Ak počas konkurzného konania dôjde súdu ďalší návrh na

vyhlásenie konkurzu týkajúci sa toho istého dlžníka, súd o ňom rozhodne, ako by šlo o **návrh na prístupenie do konkurzného konania**. Začatie konkurzného konania má ďalej tieto **účinky: (1)** dlžník je povinný obmedziť výkon činnosti len na bežné právne úkony a ak poruší túto povinnosť, platnosť právneho úkonu tým síce nie je dotknutá, právnomu úkonu však možno v konkurze odporovať, **(2)** na majetok patriaci dlžníkovi nemožno začať konanie o výkon rozhodnutia alebo exekučné konanie a už začaté konania o výkon rozhodnutia alebo exekučné konania sa prerušujú, **(3)** na majetok patriaci dlžníkovi nemožno pre záväzok dlžníka zabezpečený zabezpečovacím právom začať ani pokračovať vo výkone zabezpečovacieho práva. Tento účinok sa však nevzťahuje na výkon zabezpečovacieho práva vzťahujúceho sa na peňažné prostriedky, pohľadávky z účtu v banke alebo v pobočke zahraničnej banky, štátne dlhopisy, prevoditeľné cenné papiere alebo na pokračovanie vo výkone zabezpečovacieho práva dobrovoľnou dražbou podľa osobitného predpisu. Účinky začatia konkurzného konania zanikajú vyhlásením konkurzu alebo zverejnením uznesenia o zastavení konkurzného konania v Obchodnom vestníku, ibaže by zákon o konkurze a reštrukturalizácii ustanovil inak. **Uznesenie o zastavení konkurzného konania súd vždy bezodkladne po jeho vydaní zverejní v Obchodnom vestníku**.

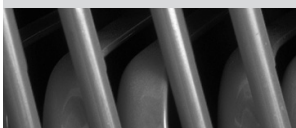
Ak sa konkurzné konanie začalo **na základe návrhu dlžníka**, súd najneskôr **do piatich dní od začatia konkurzného konania** vyhlási na majetok dlžníka konkurz alebo dlžníkovi v rovnakej lehote ustanoví predbežného správcu, ak má pochybnosti o jeho majetnosti. Ak sa konkurzné konanie začalo **na základe návrhu veriteľa**, súd **do piatich dní** od začatia konkurzného konania **doručí dlžníkovi do vlastných rúk rovnopis návrhu aj s prí-**

Vyhlásenie konkurzu

lohami spolu s výzvou, aby sa **do 10 dní od doručenia výzvy vyjadril k návrhu a osvedčil svoju platobnú schopnosť s poučením, že inak bude na jeho majetok vyhlásený konkurz**. Výzva sa nezverejňuje v Obchodnom vestníku. **Ak dlžník neosvedčí svoju platobnú schopnosť**, súd môže **do piatich dní od uplynutia desaťdňovej lehoty** určiť dlžníkovi lehotu nie dlhšiu ako 10 dní na predloženie ďalších dôkazov. Ak súd dlžníkovi lehotu na predloženie ďalších dôkazov neurčí alebo dlžník ani v dodatočnej lehote určenej súdom neosvedčí svoju platobnú schopnosť, súd najneskôr do piatich dní od uplynutia lehoty vyhlási na majetok dlžníka konkurz, alebo dlžníkovi v rovnakej lehote ustanoví predbežného správcu, ak má pochybnosti o jeho majetnosti. **Ak dlžník** v konkurznom konaní, ktoré sa začalo na základe návrhu veriteľa, **osvedčí svoju platobnú schopnosť**, súd konkurzné konanie najneskôr **do piatich dní od uplynutia lehoty zastaví**. Uznesenie súd doručí účastníkom konkurzného konania a taktiež ho bezodkladne zverejní v Obchodnom vestníku. Proti uzneseniu môže podať odvolanie veriteľ, ktorý je účastníkom konkurzného konania. O odvolaní odvolací súd rozhodne do 30 dní od predloženia veci.

Ak súd v konkurznom konaní po tom, čo ustanovil dlžníkovi predbežného správcu, zistí, že majetok dlžníka **nebude postačovať ani na úhradu nákladov konkurzu**, konkurzné konanie pre nedostatok majetku **zastaví**. Uznesenie o zastavení konkurzného konania pre nedostatok majetku súd doručí účastníkom konkurzného konania. Proti uzneseniu môže podať odvolanie každý veriteľ dlžníka. Ak súd zastaví konkurzné konanie pre nedostatok majetku, **účinky začatia konkurzného konania zanikajú až zverejnením oznamu o nadobudnutí právoplatnosti uznesenia o zastavení konkurzného konania pre nedostatok majetku v Obchodnom vestníku**. Súd zverejní oznam o nadobudnutí právoplatnosti tohto uznesenia v Obchodnom vestníku bezodkladne po tom, čo uznesenie nadobudne právoplatnosť. Ak je dlžník zapísaný do obchodného registra, súd právoplatné uznesenie o zastavení konkurzného konania pre nedostatok majetku doručí príslušnému registrovému súdu. Ak majetok dlžníka postačuje aspoň na úhradu nákladov konkurzu, súd na majetok dlžníka najneskôr do 30 dní od ustanovenia predbežného správcu vyhlási konkurz.

Zastavenie konkurzného konania pre nedostatok majetku

ZMENY V OBLASTI ROZHODCOVSKÉHO KONANIA

K jedným z aktuálnych legislatívnych trendov patrí snaha legislatívy motivovať strany v majetkových sporoch, aby sa s riešením svojich sporov obracali na rozhodcovské súdy. V tomto smere došlo i k novelizácii zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní, a to **zákonom č. 521/2005 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 244/2002 o rozhodcovskom konaní**. Zákon nadobudne účinnosť **1. januára 2006**.

Podľa právnej úpravy je **zriaďovateľ** stáleho rozhodcovského súdu **povinný v Obchodnom vestníku zverejniť zriadenie stáleho rozhodcovského súdu, zriadenie pobočiek stáleho rozhodcovského súdu, štatút a rokovací poriadok ním zriadeného stáleho rozhodcovského súdu**. Zo zákona tiež vyplýva povinnosť zriaďovateľa rozhodcovského súdu zverejniť v Obchodnom vestníku štatút rozhodcovského súdu, rokovací

Informačná povinnosť zriaďovateľov rozhodcovských súdov

poriadok a zoznam rozhodcov. Informácie o tom, kto má pôsobnosť rozhodcovského súdu, môže verejnosť získať práve z Obchodného vestníka. Takto získané informácie môžu byť predmetom zmluvnej úpravy súkromnoprávných vzťahov, napríklad predmetom tzv. rozhodcovskej doložky k zmluve alebo osobitnej rozhodcovskej zmluvy, preto je dôležité, aby údaje uverejnené v Obchodnom vestníku boli úplné, správne a pravdivé.

a vydávať rozhodcovské rozhodnutia až do dňa zverejnenia údajov **v Obchodnom vestníku**. Tento zákaz sa vzťahuje len na pobočku v prípade, že požadované údaje neboli zverejnené len ohľadom pobočky.

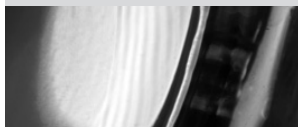
Zoznamy stálych rozhodcovských súdov vedie Ministerstvo spravodlivosti SR, a to na základe údajov zverejnených v Obchodnom vestníku zoznam stálych rozhodcovských súdov. Tento zoznam zverejňuje **na svojej internetovej stránke** a aspoň **raz štvrtročne v Obchodnom vestníku**. Do zoznamu stálych rozhodcovských súdov ministerstvo zapíše **do 1. februára 2006** stále rozhodcovské súdy zriadené zriaďovateľmi, ktorí do 31. decembra 2005 zverejnili údaje v Obchodnom vestníku v súlade s týmto zákonom.

Zoznam stálych rozhodcovských súdov

Ministerstvo prvýkrát zverejní zoznam stálych rozhodcovských súdov v Obchodnom vestníku do 1. marca 2006.

Novinky v právnej úprave

Aby sa táto úplnosť a pravdivosť čo najviac zabezpečila, je požadované údaje podľa novej právnej úpravy zriaďovateľ stáleho rozhodcovského súdu povinný **zverejniť do 30 dní od zriadenia alebo zrušenia stáleho rozhodcovského súdu alebo pobočky stáleho rozhodcovského súdu, alebo odkedy ku zmenám údajov došlo**. Stály rozhodcovský súd, ktorého zriaďovateľ povinnosť zverejnenia v ustanovenej lehote 30 dňovej nesplní, nemôže uskutočňovať rozhodcovské konania

NOVELA ZÁKONA O REKLAME

Novela zákona o reklame

28. októbra 2005 prijala NR SR **zákon č. 525/2005 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 147/2001 Z. z. o reklame a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 23/2002 Z.z.** Nová úprava reklamného práva sa stáva **účinnou 15. decembra 2005**, okrem ustanovení § 6 ods. 1 písm. e) v druhom bode, týkajúceho sa zákazu reklamy tabakových výrobkov uvádzaním ochrannej známky, emblému, názvu alebo iného výrazného znaku tabakového výrobku, mimo ich uvádzania na miestach predaja tabakových výrobkov, ktoré nadobudnú účinnosť 1. marca 2006.

bok určený na fajčenie, šnupanie, cmúľanie alebo žuvanie, ak je čo len čiastočne vyrobený z tabaku. **Zakazuje sa reklama tabakového výrobku** na všetkých druhoch informačných nosičov, rozdávaním tabakového výrobku verejnosti, na reklamných veciach, ktoré nesúvisia s fajčením a ktoré sa rozdáajú verejnosti, okrem reklamných vecí, ktoré sa rozdáajú na miestach predaja výrobkov.

Zakazuje sa tiež reklama tabakového výrobku prostredníctvom sponzorstva tabakového výrobku, uvádzaním ochrannej známky, emblému, názvu alebo iného výrazného znaku tabakového výrobku, okrem ich uvádzania na miestach predaja tabakových výrobkov. **Sponzorstvom** sa pritom myslí akýkoľvek finančný alebo vecný prí-

Boj proti fajčeniu na úseku reklamy

Nová právna úprava reklamy sa týka najmä **komplexného boja proti fajčiarskemu návyku**. Novela definuje **tabakový výrobok** ako výro-

spevok alebo akéhokoľvek iné plnenie osobe, na podujatie alebo činnosť, ktorých účelom alebo vedľajším výsledkom je reklama tabakových výrobkov. Sponzorstvom nie je plnenie, ktoré je poskytnuté ako odplata za tovar alebo službu.

Reklama tabakových výrobkov a používanie ochranných známk, emblémov, názvu alebo iných výrazných znakov tabakových výrobkov

Zákaz reklamy tabakových výrobkov sa obchádzal využívaním ochrannej známky, názvu alebo iných znakov tabakového výrobku, ktoré u spotrebiteľa mali evokovať tabakový výrobok. Preto sa ustanovenie dopĺňa aj o zákaz takejto reklamy. **Zákaz** reklamy uvádzaním ochrannej známky, emblému, názvu alebo iného výrazného znaku tabakového výrobku **sa** však **nevzťahuje** na tovary alebo služby, ktoré používajú podobnú ochrannú známku alebo rovnaký alebo podobný názov ako tabakové výrobky, ak ich predaj alebo poskytovanie nesúvisí

s predajom tabakových výrobkov, boli uvedené na trh pred 1. marcom 2006 a súčasne vyhotovenie, vyobrazenie alebo spôsob použitia ochrannej známky alebo názvu je jasne odlišiteľný od ich vyhotovenia, vyobrazenia či spôsobu použitia na tabakových výrobkoch.

Doplnenie zákazu reklamy prostredníctvom sponzorstva a riziko porušenia tohto zákazu vyžaduje, aby boli sankcie za porušenie zákona v prípade zákazu sponzorstva, ktorého efektom je reklama tabakových výrobkov, dostatočné. V našom prípade **sankcia nepostihuje širiteľa reklamy, ale sponzora**, t. j. osobu, ktorá poskytla finančný, vecný príspevok alebo iné plnenie na akciu, ktorej efektom je aj reklama tabakových výrobkov. Ustanovuje sa **sankcia za porušenie zákazu do výšky 10 mil. Sk**.

Sankcie za porušenie zákona

POZMENENÁ PRÁVNA ÚPRAVA NA ÚSEKU PROTIPOŽIARNEJ OCHRANY

Novela zákona o ochrane pred požiarmi

K 1. januáru 2006 nadobúda účinnosť zákon, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarmi v znení neskorších predpisov. Predkladanou novelou sa zosúlajú ustanovenia zákona č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarmi v znení neskorších predpisov s právom Európskej únie, ako aj so všeobecne záväznými právnymi predpismi v oblasti stavebného konania, preukazovania zhody výrobkov a s technickými požiadavkami na výroby.

Povinnosti právnických osôb a fyzických osôb oprávnených na podnikanie

Novelou sa upresňujú povinnosti právnických osôb, fyzických osôb - podnikateľov a fyzických osôb, ktoré vyplynuli z praxe. Podľa novelizovaného zákona právnická osoba a podnikajúca fyzická osoba **nie je povinná organizovať pravidelné školenia a overovanie vedomostí o ochrane pred požiarmi** zamestnancov a osôb, ktoré sa s vedomím právnickej osoby a podnikajúcej fyzickej osoby zdržia-

vajú v jej objektoch, povinnosť organizovať takéto školenia a overovanie vedomostí však nezaniká. Právnická osoba a podnikajúca fyzická osoba na účely predchádzania vzniku požiarov je tiež povinná zabezpečiť, aby sa pri vypracúvaní projektovej dokumentácie stavieb, pri realizácii stavieb a pri ich užívaní, **ako aj zmene užívania stavieb** riešili a dodržiavali požiadavky protipožiarnej bezpečnosti stavieb ustanovené vo všeobecne záväznom právnom predpise, ktorý vydá ministerstvo. Právnická osoba a podnikajúca fyzická osoba je tiež povinná **zabezpečiť** v súvislosti s ochranou lesov pred požiarmi **najmä spracovanie a udržiavanie mapových podkladov v súlade so skutkovým stavom, udržiavanie ciest a zdrojov vody na hasenie požiarov v stave umožňujúcom uskutočnenie zásahu, ako aj hliadkovaciu činnosť s vhodným systémom spojenia v čase zvýšeného nebezpečenstva vzniku požiaru**.

Zvýšenie zodpovednosti právnických osôb a fyzických osôb oprávnených na podnikanie

Podrobnosti o týchto a ďalších opatreniach ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá Ministerstvo vnútra SR.

Právnická osoba a podnikajúca fyzická osoba, ktorej inak zákon umožňuje v taxatívne stanovených prípadoch plniť **len povinnosti fyzických osôb**, túto možnosť nemôže využiť, ak používa na svoju činnosť okrem bytu v bytovom dome alebo okrem bytu v rodinnom dome, alebo okrem pojazdnej predajne a predajného stánku doplnkových služieb a obchodu iné objekty alebo priestory, ktoré má vo vlastníctve alebo v užívaní, a súčasne nezamestnáva žiadnych zamestnancov a nevykonáva činnosti so zvýšeným nebezpečenstvom vzniku požiaru, nemá pracoviská s miestami so zvýšeným nebezpečenstvom vzniku

požiaru a nevlastní, neužíva alebo neobhospodaruje lesy. Pozmeneným znením príslušného ustanovenia (§ 7) sa tak podstatne zužuje okruh osôb, ktorým zákon ukladá len povinnosti fyzických osôb na úseku protipožiarnej ochrany a **výrazne sa zvyšuje zodpovednosť podnikateľov a právnických osôb** všeobecne v tejto oblasti.

Návrh predkladanej novely tiež upresňuje pôsobnosť pri výkone štátneho požiarneho dozoru, najmä pokiaľ ide o výkon kontrolnej činnosti v objektoch, v ktorých sa sústreďuje väčší počet osôb. Konkretizujú sa tiež niektoré požiadavky z hľadiska riešenia protipožiarnej bezpečnosti stavieb. Špecifikujú sa i oprávnenia ukladania povinností subjektom, ktorí pôsobia v nesúlade s povinnosťami ukladanými zákonom a ustanovenia o náhrade škody.

Ďalšie zmeny súvisiace so zmenenou právnou úpravou

REKODIFIKÁCIA TRESTNÉHO PRÁVA. 3 ČASŤ

Zákon o výkone trestu odňatia slobody

Prijatím nového Trestného zákona a Trestného poriadku sa významným spôsobom zavřil proces rekodifikácie základných trestnoprávných predpisov, čo si však súčasne vyžiadalo i spracovanie ďalších všeobecne záväzných právnych predpisov súvisiacich z vecného hľadiska s uvedenými trestnými kódexmi, medzi ktorými významné miesto patrí aj základným predpisom upravujúcim oblasť väznenstva, predovšetkým však výkon väzby a výkon trestu odňatia slobody. Dňa 22. septembra 2005 preto NR SR prijala vládny návrh zákona, publikovaný pod **č. 475/2005 Z. z. o výkone trestu odňatia slobody a zmene a doplnení niektorých zákonov**, ktorý nahradil v súčasnosti platný zákon č. 59/1965 Zb. o výkone trestu odňatia slobody v znení neskorších predpisov, prijatý v roku 1965 a od tej doby osemkrát novelizovaný. S výnimkou dvoch ustanovení týkajúcich sa možnosti telefonovania a ukladania si osobných vecí do uzamykateľnej skrinky, ktoré nadobúdajú účinnosť k 1. júlu 2007, zákon nadobúda **účinnosť 1. januára 2006**.

Základným cieľom kodifikácie zákona

o výkone trestu je najmä **zabezpečiť ochranu ľudských práv a slobôd**, ako aj ďalších hodnôt vyplývajúcich z Ústavy SR, Listiny základných práv a slobôd a základných medzinárodných dokumentov, ktorými je Slovenská republika viazaná. Deklarovanou snahou je **prehliť progresivnosť a diferencovanosť výkonu trestu** vo vzťahu k jednotlivým kategóriám odsúdených a uplatňovať **primeraný program zaobchádzania** a program zaobchádzania vo vzťahu k jednotlivým kategóriám odsúdených orientovať tak, aby boli vytvorené **podmienky na sociálnu reintegráciu** osoby po jej prepustení z výkonu trestu v podmienkach na slobode a tým sa potenciálne podieľať na postupnom znižovaní kriminality. Na druhej strane je cieľom novej právnej úpravy **zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelmi obzvlášť závažných trestných činov a recidivistami** a súčasne zmeniť filozofiu pasívneho prijímania aktivít odsúdeným na **filozofiu ponuky a aktívacie** jeho vlastných schopností a snahy smerom k resocializácii.

Ciele novej právnej úpravy

Výkon trestu je založený na **diferencovanom bezpečnostnom systéme** stráženia odsúdených a zaobchádzanie s odsúdeným sa vykonáva diferencovane, a to smerom navonok i dovnútra. Jedným z nových práv, ktoré sa navrhuje uplatňovať, je **právo používať telefón** - takýmto spôsobom sa má napomôcť udržiavaniu pozitívnych sociálnych kontaktov. Odsúdeným sa tiež poskytne **uzamykateľná, súkromná skrinka**. Na druhej strane sa **ruší právo odsúdených prijímať balíky**, čo pramení zo snahy zamedziť opakujúcim sa pokusom o prienik nedovolených predmetov, najmä omamných látok, psychotropných látok, prekurzorov, jedov, liekov, a pod. Výrazne a proaktívne sa mení filozofia podpory vzdelávania a zamestnávania odsúdených.

Zákon o výkone trestu povinnej práce

Novo zavedený trest povinnej práce upravuje čerstvo prijatý **zákon o výkone trestu povinnej práce a o doplnení zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zмене a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov**. Ide o trest, ktorý je alternatívou k trestu odňatia slobody pri menej závažných trestných činoch, ktoré nový Trestný zákon vymedzuje hornou hranicou trestnej sadzby do 5 rokov. Zákon nadobúda **účinnosť 1. januára 2006**.

Zamestnávanie odsúdeného na trest povinnej práce

V rámci trestu povinnej práce je **odsúdený povinný v rozsahu určenom súdom vykonať prácu v prospech štátu, vyššieho územného celku, obce alebo inej právnickej osoby**, ktorá sa zaoberá vzdelávaním, kultúrou, školstvom, ochranou ľudských práv, rozvojom vedy, rozvojom telesnej kultúry, ochranou pred požiarimi, ochranou zvierat, sociálnou pomocou a pod. Trest povinnej práce pritom odsúdený vykonáva **v obvode okresného súdu**, v ktorom má bydlisko, i keď je s jeho súhlasom možné vykonať trest aj mimo obvodu tohto súdu. Trest je odsúdený povinný vykonať **osobne a vo svojom voľnom čase bez nároku na odmenu** tak, aby odpracoval najmenej dvadsať hodín za kalendárny mesiac. Ak poskytovateľ práce má záujem o vykonanie práce podľa tohto zákona odsúdeným, oznámi písomne túto skutočnosť okresnému súdu, v obvode ktorého

sa má práca vykonávať, s uvedením druhu, rozsahu a miesta vykonávania práce a okresný súd s ním následne uzatvorí **písomnú dohodu o zabezpečení povinnej práce**. Vykonávaním práce odsúdeným podľa zákona o výkone trestu povinnej práce **nevzniká pracovný pomer ani iný obdobný pracovný vzťah**. Vo veciach bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci sa majú primerane použiť ustanovenia o povinnostiach zamestnávateľa, právach a povinnostiach zamestnancov a inšpekcii práce podľa pracovnoprávných predpisov. Vykonávanie práce odsúdeným podľa tohto zákona sa **z hľadiska zodpovednosti za škodu nepovažuje za plnenie pracovných úloh a ak došlo k poškodeniu zdravia alebo smrti úrazom, nejde o pracovný úraz** - v takom prípade sa zodpovednosť za spôsobenú škodu posudzuje podľa občianskoprávných predpisov.

Po tom, ako sa rozhodnutie stane vykonateľným, sa v prípade prejednania podmienok výkonu trestu výrazne angažujú i probační a mediační úradníci. Títo predovšetkým vedú **evidenciu prác vhodných na výkon trestu povinnej práce a sprostredkujú prácu** odsúdenému u právnickej osoby – poskytovateľa práce. Probační a mediační úradníci ďalej **informujú príslušný súd o výkone trestu a kontrolujú dodržiavanie uložených obmedzení**.

Ak odsúdený nevedie riadny život v čase výkonu trestu povinnej práce, nedodržiava obmedzenia alebo neplní povinnosti, ktoré mu boli uložené rozhodnutím súdu alebo zavinene nevykonáva prácu v určenom rozsahu, probačný a mediačný úradník podá **návrh na premenu trestu povinnej práce alebo jeho zvyšku na trest odňatia slobody**. O premene trestu povinnej práce alebo jeho zvyšku na trest odňatia slobody rozhodne predseda senátu na návrh probačného a mediačného úradníka alebo aj bez takého návrhu na verejnom zasadnutí. Proti tomuto rozhodnutiu je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok. Ak predseda senátu rozhodne, že nie je dôvod na premenu trestu, môže v odôvodnenom prípade rozhodnúť o novom druhu alebo mieste výkonu trestu povinnej práce.

Dôraz na činnosť probačných a mediačných úradníkov

Premena trestu povinnej práce na trest odňatia slobody

Pojem energetickej hospodárnosti budov

NR SR prijala 8. novembra 2005 **zákon o energetickej hospodárnosti budov a o zmene a doplnení niektorých zákonov**. Zákon nadobudne účinnosť 1. januára 2006. Nový právny predpis nadväzuje na **smernicu Európskeho parlamentu a Rady Európskej únie 2002/91/ES zo 16. decembra 2002 o energetickej hospodárnosti budov**, ktorá smeruje k obmedzeniu spaľovania neobnoviteľných prírodných zdrojov a tým aj k obmedzeniu tvorbe oxidu uhličitého. Zákon legálne definuje **pojem energetickej hospodárnosti budov** ako množstvo energie potrebnej na splnenie všetkých energetických potrieb súvisiacich s normalizovaným užívaním budovy, najmä množstvo energie potrebnej na vykurovanie a prípravu teplej vody, na chladenie a vetranie a na osvetlenie.

Pôsobnosť a základné povinnosti ustanovené novým zákonom

Nový zákon ovplyvní vlastníkov budov, či už ako **stavebníkov (investorov) nových budov**, alebo ako **vlastníkov existujúcich budov**. Ukladá im najmä povinnosť obstarat' energetický certifikát v dôsledku zavádzanej povinnej energetickej certifikácie a povinnosť obstarávať kontrolu spoločných klimatizačných systémov v budovách. Tieto povinnosti vlastníkov budov sa budú **vzťahovať na nové (novopostavené) budovy v štádiách ich projektovania a kolaudácie a na existujúce budovy v štádiách projektovania a kolaudácie ich významnej obnovy** (ide v podstate o preukázanie súladu stavby s projektom), ako aj na všetky existujúce budovy, ktoré budú predmetom predaja alebo prenájmu.

Z režimu zákona sú vyňaté budovy a pamätníky chránené z dôvodu architektonickej alebo historickej hodnoty alebo ako súčasť charakteristického prostredia, pri ktorých by dodržanie požiadaviek na energetickú hospodárnosť budov neprijateľne zmenilo ich charakter alebo vzhľad, kostoly a iné budovy používané ako miesta na bohoslužby alebo na náboženské podujatia, budovy, ktoré sú dočasnými stavbami s plánovaným časom užívania kratším ako dva roky, priemyselné stavby, dielne a nebytové poľnohospodárske budovy

s nízkou spotrebou energie a bytové budovy, ktoré sú určené na užívanie menej než štyri mesiace v roku, samostatne stojace budovy, ktorých úžitková plocha je menšia, ako 50 m².

Základným cieľom tejto smernice je zabezpečiť zlepšenie energetickej hospodárnosti budov zmenou tepelnej ochrany vo vzťahu k miestnym a klimatickým podmienkam a zabezpečenie požadovaných podmienok na vnútorné prostredie budov znížením potreby energie na vykurovanie, na prípravu teplej vody a na osvetlenie pri zohľadnení efektívnosti nákladov vynakladaných na výstavbu a prevádzku budov. Vytýčený cieľ sa má zabezpečiť **piatimi celoplošnými opatreniami**: (1) určením jednotnej metodiky výpočtu energetickej hospodárnosti budov, (2) určením minimálnych požiadaviek na energetickú hospodárnosť nových budov, (3) určením minimálnych požiadaviek na energetickú hospodárnosť tzv. veľkých existujúcich budov v rámci ich významnej obnovy, (4) zavedením povinnej energetickej certifikácie, (5) zavedením povinnej pravidelnej kontroly klimatizačných systémov a kotlov v budovách.

Energetická hospodárnosť budov sa určuje výpočtom a vyjadruje sa v číselných ukazovateľoch celkovej potreby energie a tvorby emisií oxidu uhličitého. Pri nových budovách sa energetická hospodárnosť ovplyvňuje v projekte stavby alebo počas výstavby, pri už postavených budovách sa dá vypočítať z údajov, ktoré sú známe alebo sa dajú zistiť prehliadkou a meraním. Faktory, ktoré sú pre výpočet rozhodujúce, priamo upravuje zákon. Podľa energetickej hospodárnosti a emisií oxidu uhličitého sa jednotlivé kategórie budov zatriedujú **do energetických tried A až G**.

Do energetickej triedy sa zaradi budova na základe energetickej certifikácie, pričom nová budova musí spĺňať aspoň **minimálne požiadavky na energetickú hospodárnosť určené technickými normami** a ak je to technicky, funkčne a ekonomicky uskutočniteľné, minimálne požiadav-

Ciele a metódy právnej úpravy

Výpočet energetickej hospodárnosti budov

Energetická certifikácia budov

ky na energetickú hospodárnosť musí spĺňať aj existujúca budova po uskutočnení jej významnej obnovy. **Energetická certifikácia je povinná (1)** pri predaji budovy, **(2)** pri prenájme budovy, **(3)** pri dokončení novej budovy alebo významnej obnovy existujúcej budovy, inak je len dobrovoľná.

Povinnosti vlastníka budovy

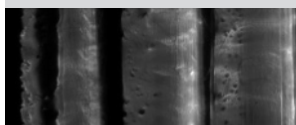
Vlastník budovy je povinný **uchovávať energetický certifikát po celý čas jeho platnosti** a pri predaji budovy **odovzdať platný energetický certifikát novému vlastníkovi**, respektíve **pri prenájme budovy odovzdať osvedčenú kópiu platného energetického certifikátu jej nájomcovi**. Vlastník existujúcej budovy je ďalej povinný **(1)** obstarávať pravidelnú kontrolu klimatizačného systému a kotla umiestneného v budove, **(2)** zabezpečiť po významnej obnove budovy reguláciu zásobovania teplom, **(3)** zabezpečiť hydraulické vyváženie vykurovacej sústavy budovy po každom zásahu do tepelnej ochrany alebo do energetického vybavenia a **(4)** umiestniť energetický štítok v priestore budovy na mieste prístupnom všetkým nájomcom bytov, ubytovaným osobám alebo zamestnancom. **Povinnosť energetickej certifikácie sa vzťahuje na novú budovu a na významne obnovovanú existujúcu budovu, ktorých kolaudačné konanie sa začalo po 1. januári 2008 a na predaj a na prenájom budovy uzavretý po 1. januári 2008.**

Sankcie za porušenie zákona

Priestupku sa dopustí vlastník budovy tým, že neobstará energetický

certifikát, hoci je na to podľa tohto zákona povinný, neuschová energetický certifikát po celý čas jeho platnosti, neodovzdá platný energetický certifikát novému vlastníkovi pri predaji budovy alebo neodovzdá osvedčenú kópiu energetického certifikátu nájomcovi pri prenájme budovy. Za priestupok pritom možno uložiť **pokutu až do výšky 20 000 SK**.

Inšpekcia uloží **pokutu do 30 000 SK (1)** právnickej osobe ktorá je vlastníkom veľkej budovy, v ktorej sídli orgán verejnej moci alebo právnická osoba poskytujúca služby veľkému počtu ľudí, pre ktoré ju ľudia často navštevujú, ak neumiestni energetický štítok na nápadnom, zreteľne viditeľnom mieste prístupnom ľuďom, ktorí ju navštevujú alebo **(2)** fyzickej osobe, ktorá je vlastníkom bytového domu, inej budovy na bývanie alebo nebytovej budovy a prenájma v nej byty, miestnosti alebo nebytové priestory, ak **(a)** neobstará energetický certifikát, hoci je na to podľa tohto zákona povinný, **(b)** neuschová energetický certifikát po celý čas jeho platnosti, **(c)** neodovzdá platný energetický certifikát novému vlastníkovi pri predaji budovy, **(d)** neodovzdá osvedčenú kópiu energetického certifikátu nájomcovi pri prenájme budovy, **(e)** neumiestni energetický štítok v priestore na mieste prístupnom nájomcom bytov, ubytovaným osobám alebo zamestnancom alebo **(f)** neobstará pravidelnú kontrolu klimatizačného systému alebo kotla umiestneného v budove.

PRIPRAVUJE SA V NR SR

Návrh zákona o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci

V októbri vláda do NR SR predložila **návrh zákona o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a doplnení niektorých zákonov**, vypracovaný na základe Plánu legislatívnych úloh vlády SR na rok 2005. V prípade, že návrh zákona bude schválený, nahradí doposiaľ platnú právnu úpravu z. č. 330/1996 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci v znení neskorších predpisov, účinnú od 1. januára 1997.

systémovú komplexnosť právnej úpravy bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, čím sa dôslednejšie zabezpečí bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci, vylúčenie alebo zníženie vzniku pracovných úrazov, chorôb z povolania a iných poškodení zdravia z práce, a to aj v zmysle **smernice Rady č. 89/391/EHS o zavádzaní opatrení na podporu zlepšenia bezpečnosti a ochrany zdravia pracovníkov pri práci**.

Účel právnej úpravy

Účelom návrhu zákona je **posilniť** **Predmetom zákona** bude ustano-

Predmet a pôsobnosť zákona

viť **všeobecné zásady prevencie a základné podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci** a na vylúčenie rizík a faktorov podmieňujúcich vznik pracovných úrazov, chorôb z povolania a iných poškodení zdravia z práce. **Pôsobnosť** zákona bude smerovať voči všetkým zamestnávateľom a zamestnancom **vo všetkých odvetviach výrobnjej sféry aj nevýrobnej sféry**. Povinnosti a opatrenia ustanovené zákonom sa budú v nevyhnutnom rozsahu vzťahovať aj na ústav na výkon trestu odňatia slobody, ústav na výkon trestu odňatia slobody pre mladistvých a právnickú osobu pri zaradení odsúdeného do práce a na odsúdeného, ktorý je zaradený do práce, fyzickú osobu, ktorá je podnikateľom a nie je zamestnávateľom, a na jej manželá, deti alebo rodičov, ak sa podieľajú na plnení jej podnikateľských úloh, organizátora dobrovoľných aktivít a na fyzickú osobu vykonávajúcu prácu podľa pokynov organizátora dobrovoľných aktivít a fyzickú osobu, ktorá sa nachádza s vedomím zamestnávateľa na jeho pracovisku alebo v jeho priestore. Zákon sa nemá vzťahovať na činnosti vykonávané profesionálnymi vojakmi alebo občanmi povolanými na výkon mimoriadnej služby v čase po vypovedaní vojny, vyhlásení vojnového stavu, výnimočného stavu alebo núdzového stavu alebo vyslanými mimo územia Slovenskej republiky na účely humanitárnej pomoci, vojenských cvičení alebo mierových pozorovateľských misií - i v takom prípade sa však má zabezpečiť najvyššia možná úroveň bezpečnosti a zdravia. **Nová právna úprava by tak svoju pôsobnosť mala rozšíriť i na ďalšie, doteraz nepovinné subjekty.**

Zamestnávateľovi aj zamestnancom sa ustanovujú **povinnosti pri vzniku pracovného úrazu, služobného úrazu alebo iného úrazu, choroby z povolania, priemyselnej otravy, nebezpečnej udalosti, bezprostrednej hrozby závažnej priemyselnej havárie a pri vzniku závažnej priemyselnej havárie**. Návrh zákona zriaďuje **preventívne a ochranné služby**, ktorých poslaním je organizovanie a vykonávanie odborných úloh pri zaistení bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci. Upresňujú sa úlohy, ktoré na ten účel plní **bezpečnostno-technická služba a pracovná zdravotná služba**, ako aj ich postavenie. Ustanovujú a **podmienky odbornej spôsobilosti bezpečnostného technika** a autorizovaného bezpečnostného technika, upravuje sa ich kumulácia s inými odbornými funkciami a tiež podmienky, za akých môže sám zamestnávateľ vykonávať odborné úlohy bezpečnostného technika.

Návrh zákona ustanovuje podmienky na vydávanie a odoberanie **oprávnení na vykonávanie výchovy a vzdelávania v oblasti ochrany práce**. Návrh zákona obsahuje splnomocňovacie ustanovenia na vydanie ďalších všeobecne záväzných právnych predpisov Ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny SR, Ministerstvom zdravotníctva SR a Štatistickým úradom SR, ktoré podrobnejšie upravia podmienky a požiadavky špecifických oblastí zaistenia bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci.

V prípade, že bude návrh zákona schválený, mal by nadobudnúť účinnosť už 1. januára 2006.

Spresnenie povinností zamestnávateľa, zamestnanca a ďalších subjektov

Výchova a vzdelávanie v oblasti ochrany práce

Informácie uvedené v bulletine nie sú poskytovaním právnych rád. Nemožno z neho odvodzovať žiadne práva a povinnosti. Materiál obsiahnutý v tomto dokumente je informatívnej povahy a aplikácia vyššie uvedených informácií bude vždy špecifická v závislosti od konkrétnych informácií. Pri konkrétnych obchodoch a iných právnych riešeniach odporúčame preto vždy konzultácie.

I keď je bulletin ULC Čarnogurský Pro Bono zostavovaný s maximálnou starostlivosťou, ULC Čarnogurský nepreberá zodpovednosť za prípadné chyby či nepresnosti, ani za akékoľvek škody vzniknuté z aktivít konaných na základe informácií uvedených v tomto dokumente.

V prípade, že ďalej nechcete byť adresátom tejto služby, pošlite prosím e-mail na adresu lenicka@ulclegal.com so subjektom: neodoberat. Ďakujeme.

V prípade akýchkoľvek otázok kontaktujte prosím Mgr. Lenku Lenickú: lenicka@ulclegal.com

© ULC Čarnogurský, 2005